

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
42

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-29-X

BRNO 2001

PŘEHLED VÝZKUMŮ 42 (2000)

Vydává:

Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: infor@iabrn.cz
<http://www.iabrn.cz>

Odpovědný redaktor:

Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.

Redakce a příprava pro tisk:

Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, Ph.D.,
PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Mgr. Richard Zatloukal, Miroslav Lukáš,
Alice Del Maschio

Na titulním listě:

1. Výřez jihovýchodní části historického jádra města Brna z plánu z roku 1754 (Archiv města Brna, Sbírka map a plánů K11).
Uložení Portos//D:/scanner/PV 2000/PV/Pvtif.tif
2. Dvě středověká aquamanile ve tvaru beránka a koníčka, pocházející z odpadních jímek, odkrytých roku 2000 při výzkumu severozápadní části tzv. „Velkého Špalíčku“ v Brně (Dominikánská 3, 5, 7). Foto Karel Šabata, Museum města Brna.

Tisk:

BEKROS

Náklad:

350 ks

© 2001 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

objekty patrně přináleží k širšímu teritoriu sídliště v poloze „U lesa Vlčáku“, které povrchovou prospekci zkoumal již v r. 1976 J. Pavelčík.

Polykulturní lokalita v trati „Za humny“ (obj. č. 5-14) byla zemní rýhou pro dálkový optický kabel narušena v místě převažujícího osídlení kultury s lineární keramikou. Po analýze ryté výzdoby, vyskytující se na keramických fragmentech, datujeme trvání uvedeného sídliště do fází IIa - IIb dle periodizace R. Tichého (1962). Do nejmladšího období trvání sídliště datujeme keramické fragmenty, zdobené na lícni straně drobnými vpichy. Charakteristické „želiezovské“ přesinky rytých linií nebyly v získaném keramickém materiálu zaznamenány. Z celé kumulace zmíněných objektů se tomuto kulturnímu zařazení vymyká pouze nejdále na východ situovaný obj. č. 14. Charakteristická výzdoba, tvar hrdel, jakož i stopy povrchové úpravy některých keramických fragmentů tuhováním, datují tento objekt do období kultury popelnicových polí - nejspíše do její slezské fáze.

Ze tří, samostatně se vyskytujících objektů č. 17, 18 a 19 náleží dva (17 a 19) kultuře lengyelské. Na základě analýzy bohaté plastické výzdoby na nalezené keramice usuzujeme, že objekt č. 17 lze synchronizovat s fazí hornoslezského lengyelu (HLS) I a objekt č. 19 snad s fazí HLS II dle V. Janáka (1989). Objekt č. 18 pak opět náleží kultuře lineární a datujeme jej do fáze IIa, resp. IIb.

Pavel Stabrava, SPÚ Ostrava

Literatura:

Czudek, T. 1972: Geomorfologické členění ČSR, Studia geographica 23, 39. ČSAV - geografický ústav Brno.

Janák, V. 1989: Morava na rozhraní starého a středního eneolitu, rkp. kandidátské disertační práce, Brno.

Tichý, R. 1962: Osídlení s volutovou keramikou na Moravě. PA LIII/2, 245-305.

Resumé:

Příšť (Bez. Opava), „Zábrodí“, „Za humny“. LBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

PODOLÍ (okr. Brno-venkov)

„Nad paloukem“. MMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Výkopovou rýhou (poloha: ZM ČR 1:10000 list 24-43-01, 424 mm od Z s.č., 282 mm od J s.č., 422 mm od Z s.č., 282 mm od J s.č.; 400 mm od Z s.č., 281 mm od J s.č.; 392 mm od Z s.č., 279 mm od J s.č.; 389 mm od Z s.č., 278 mm od J s.č.) byl zachycen hliník (K. 504), z něhož byl získán jediný atypický střep, naležící MMK. Další 4 objekty lze

na základě dislokačních a analogických znaků (zá-syp atd.) zařadit obecně do pravěkého období.

Petr Kos, ÚAPP Brno

Literatura:

Kos, P. 2000: Podolí 2000, Nad paloukem, NZ ÚAPP Brno, č.j. 311/00.

Resumé:

Podolí (Bez. Brno-venkov), „Nad paloukem“. Neolithikum (MBK). Siedlung. Rettungsgrabung.

POZOŘICE (okr. Brno-venkov)

„Nad pastviskem“. Pravěk (neolit). Sídliště. Záchranný výzkum.

Výkopovou rýhou DOK bylo v trati „Nad pastviskem“ (ZM ČR 1:10000, list 24-43-0, 88 mm od Z s.č. a 374 mm od J s.č.) zaznamenáno pravěké osídlení, jehož dokladem je nález sídlištěho objektu, který pravděpodobně představoval zásobní jámu z období neolitu.

Petr Kos, ÚAPP Brno

Literatura:

Kos, P. 2000: Pozořice 2000, Nad pastviskem, Padélky, NZ ÚAPP Brno, č.j. 308/00.

Resumé:

Pozořice (Bez. Brno-venkov), „Nad pastviskem“. Neolithikum (?). Siedlung. Rettungsgrabung.

PRÁČE (okr. Znojmo)

„Vpravo od silnice do Práče“. MMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Stavba RD p. Bazala (stavební parcela č. 424/21) se nachází na SZ okraji obce Lechovice, na pravé straně cesty do obce Práče. Pravěké osídlení bylo zachyceno na mírném svahu orientovaném SSZ směrem, v nadmořské výšce 205 m n.m. Nejbližší vodní zdroj, Únanovka, protéká 300 m S směrem. Sprašové podloží je překryto hnědozemními půdami

Výkop základových žlabů domu porušil 5 sídlištních objektů kultury s moravskou malovanou keramikou. Na lokalitě byly předchozími výzkumy doloženy kultury také z období eneolitu, mladší doby bronzové a stěhování národů (viz literatura).

Tomáš Berkovec, JMM Znojmo

Literatura:

Kovářník, J. 1983: Archeologické nálezy na jižní a jihozápadní Moravě, PV 1981, 76-79.

Medunová-Benešová, A. 1964: Hrob lidu s kulturou zvoncovitých pohárů z Lechovic, o. Znojmo, AR XVI, 481-484, 493-497, obr. 141, 148-9.

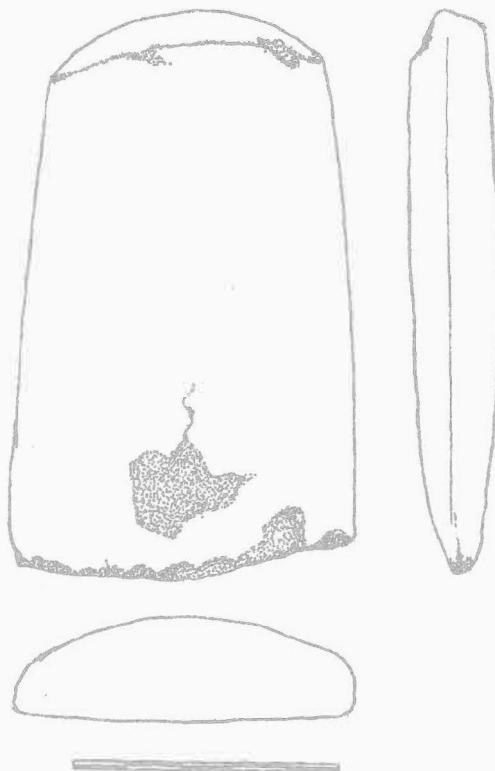
Ondráček, J. 1965: Nález z období stěhování národů, PV 1965, 53, tab. 12:1.

Peškař, I. 1968: Náhodné objevy hrobů z doby stěhování národů na Znojemsku, AR 20, 202-208, obr. 1-2.

Podborský, V. - Vildomec, V. 1972: Pravěk Znojemská. Brno.

Resumé:

Práče (Bez. Znojmo), Straße nach Práče. MBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 15. Přerov - Lýsky. Kamenná sekera. Steinaxt.

PŘEROV (k. ú. Lýsky, okr. Přerov)

Polní trať „Nad Žebračkou“. Neolit. Sídliště. Povrchový sběr. Uložení: Autor.

Dne 28. 8. 2000 byla při povrchovém sběru na nové polykulturní lokalitě v trati „Nad Žebračkou“ nalezena nová kamenná sekera dlouhá 109 mm (obr. 15). Její ostří je značně opotřebováno.

Zdeněk Schenk, FF MU Brno

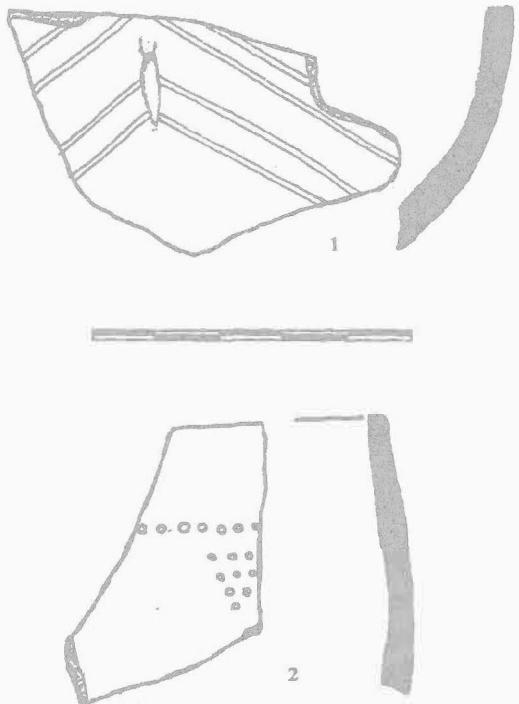
Resumé:

Přerov (Kataster Lýsky, Bez. Přerov), „Nad Žebračkou“. Neolithikum. Siedlung. Terrainbegehung.

PŘEROV (k. ú. Předmostí, okr. Přerov)

„Díly“. LnK, MMK, želiezovská a malická skupina. Ojedinělý nález. Povrchový průzkum.

Během několikaletých povrchových sběrů na polykulturní lokalitě v trati „Díly“ byl shromážděn početný soubor archeologického materiálu. Nejpočetnější byly nálezy zlomků keramiky, štípané a broušené kamenné industrie náležící mladšímu stupni kultury s lineární keramikou a kultury s moravskou malovanou keramikou. K naprostu ojedinělým nálezům patří střep náležící želiezovské skupině (obr. 16:1), který dokládá vliv z východu (ze Slovenska). Dalším ojedinělým nálezem dokládajícím tentokrát vliv ze severovýchodu a to z oblasti Polska je nález zlomku okraje s důlkovou výzdobou tvořenou horizontální řadou důlků se zavěšeným trojúhelníkem (obr. 16:2). Střep můžeme zařadit k malické skupině. Tento nález může doplnit a rozšířit mapu nečetných nálezů malické skupiny na Moravě (Koštůřík 1996). Oba střepy pocházejí ze severovýchodní části trati „Díly“.

Obr. 16. Přerov - Předmostí. Ojedinělé nálezy keramiky. Einzelfunde der Keramik.